

An illustration of a prison camp. In the background, there are several long, brown barracks with many windows, arranged around a central courtyard. The courtyard is green with many small trees and a few paths. In the foreground, two men in dark uniforms and caps are working. One man is pushing a wooden cart filled with stacks of dark, rectangular objects, possibly bricks or coal. The other man is standing next to the cart, looking at it. The overall style is a flat, illustrative drawing with a muted color palette of greens, browns, and greys.

Straf voor Gapper

LES 1 GROEP 7-8
GAPPER AAN HET WOORD

GEVANGENIS
MUSEUM

LES 1 GROEP 7-8

GAPPER AAN HET WOORD

50 MINUTEN

PRAKTISCHE INFORMATIE VOOR DE LEERKRACHT

SAMENVATTING VAN DE LES

De les begint met een introductie van de lessenserie: een onderzoek naar 400 jaar vrijheidsstraffen in Nederland. Wat weten de leerlingen over vrijheidsstraffen vroeger en nu? Het bezoek aan het Gevangenis-museum wordt geïntroduceerd door middel van een kort filmpje. Hierna voeren de leerlingen een onderzoek uit naar verschillende periodes in de geschiedenis. Hoe werd er toen over misdaad gedacht en welke straffen werden uitgevoerd? De les wordt afgesloten met een klassikale nabespreking.

N.B. mocht er op school geen tijd zijn om deze hele les te geven, dan in ieder geval graag het introductiefilm laten zien! Desnoods kan het filmpje middels een QR- code in de bus worden bekeken.

LESDOELEN

De leerlingen:

- begrijpen dat ze naar een museum gaan en niet naar een echte gevangenis;
- maken kennis met verschillende periodes in de geschiedenis van 400 jaar vrijheidsstraffen;
- voeren een klein onderzoek uit;
- kunnen verschillen noemen tussen straffen toen en nu.

WERKVORMEN

- klassikale instructie;
- onderzoek in groepjes;
- informatie verzamelen met behulp van internet;
- klassikale bespreking van de onderzoeksuitkomsten;
- inventarisatie van vragen.

MATERIAAL

- digibord t.b.v. PowerPointpresentatie;
- filmpje Gapper (in PowerPointpresentatie);
- tijdlijn (in PowerPointpresentatie).

VOORBEREIDING

Lees deze les door en bekijk de PowerPointpresentatie.
Lees de informatie op de website onder het kopje 'Spreekbeurt en werkstuk'.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Het museum geeft inzicht in het gevangeniswezen en strafsysteem van vroeger en heden. In de tentoonstelling kunnen bezoekers ervaren dat er door de tijd heen grote verschillen zijn in de manier waarop mensen gestraft werden. Vroeger, bijvoorbeeld in de middeleeuwen, dacht men heel anders over straffen en gevangenschap dan nu.

LES 1 GROEP 7-8

GAPPER AAN HET WOORD

LESBESCHRIJVING

INTRODUCTIE

5 minuten

Vertel de leerlingen dat jullie een bezoek gaan brengen aan het Gevangenis-museum in Veenhuizen.

Wat weten de leerlingen over dit museum en wat verwachten ze er te gaan zien en doen?

INLEIDING

5 minuten

Bekijk met je klas het filmpje over de dief Gapper.

KERN

20 minuten

Vertel je leerlingen dat zij in het museum met Gapper een reis door de tijd gaan maken. Daar komen ze van alles te weten over straffen van vroeger en van nu. Op deze tijdreis moeten ze zich wel voorbereiden...

Verdeel de leerlingen in tweetallen. Ieder duo krijgt een van onderstaande periodes toegewezen en de opdracht om te onderzoeken welke straffen iemand als Gapper kan of kon krijgen.

- Lijfstraffen en tuchthuis 1600-1850
- Eenzame opsluiting 1850-1945
- Veenhuizen 1859-1984
- Straf vanaf 1940/45-tot nu

Laat dia 3 van de PowerPointpresentatie met de tijdvakken zien op het bord.

Informatie hierover is te vinden op de website van het Gevangenis-museum: **groepen > scholen > spreekbeurt en werkstuk**

LES 1 GROEP 7-8

GAPPER AAN HET WOORD

TIJD	1600-1850	1850-1945	1859-1914	Straf vanaf 1940/45 tot nu
Welke straf krijgt Gapper?	Lijfstraffen en tuchthuis	Eenzame opsluiting	Veenhuizen: Rijkswerkinrichting	

AFSLUITING

20 minuten

Bespreek de uitkomsten klassikaal. Gebruik hierbij de tijdlijn in de Power-Pointpresentatie waarop de verschillende periodes aangegeven staan (zie voorbeeld). Inventariseer met de leerlingen welke straffen bij welke periodes horen, schrijf ze op het digibord in de tijdvakken.

Vraag de leerlingen wat er in de loop van de tijd is veranderd is met betrekking tot straf en gevangenschap.

Hebben de leerlingen alles kunnen vinden? Welke vragen zijn er onbeantwoord gebleven of tijdens het onderzoek ontstaan? Inventariseer deze en neem ze mee naar het museum.

Dit educatieve programma is tot stand gekomen met steun van het Fonds voor Cultuurparticipatie

FONDS VOOR
CULTUUR
PARTICIPATIE

GEVANGENIS
MUSEUM